

Miki

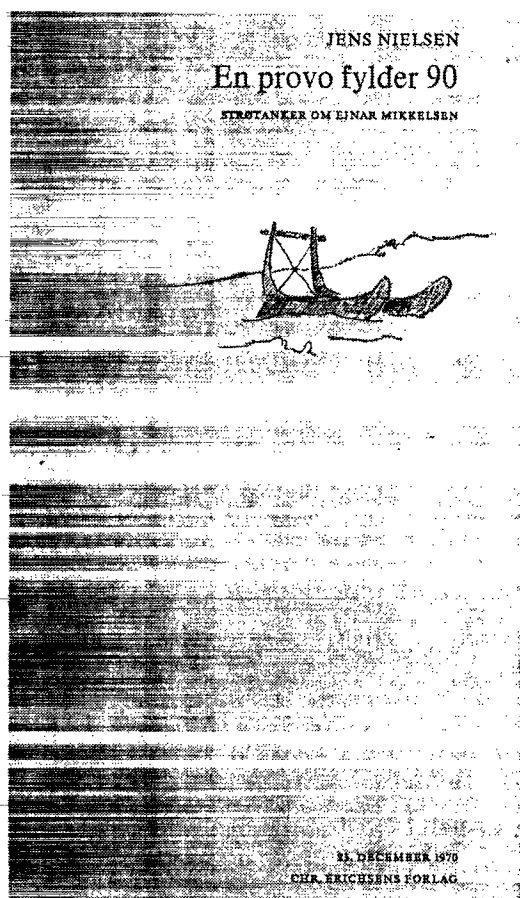
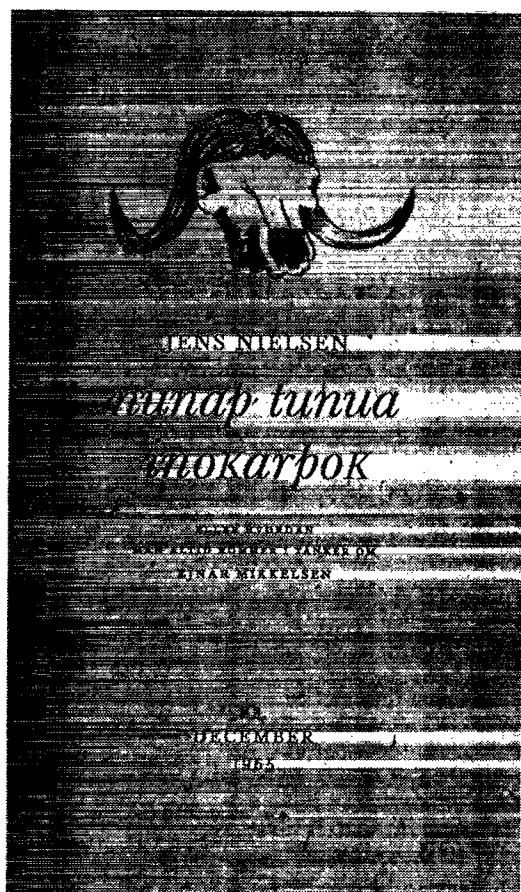
af Jens Nielsen

»Kaptajnen« i Gudhjem med en god ven, tømrermester Viggo Petersen, som i 1930'erne bl. a. byggede skolen i Ikateq syd for Angmagssalik.

Jeg fandt forleden et brev. Et brev fra 26. juni 1967. Skrevet med fyldepen i den karakteristiske, voldsomme men let læselige skrift, der kendetegnede et brev fra Miki. Han har da været 86½ år

gammel. Det utroligste ved brevet er indholdet. Han skriver hyggeligt om mennesker, han har truffet for nylig i Gudhjem. Brokker sig lidt over manglende kontakt mellem Grønland og Bornholm

Forfatterens to små bøger, tilegnet Ejnar Mikkelsen, fra 1965 og 1970.

... men efter alt dette skriver han om en storsag, som han har lagt op til afgørelse i højesteret. Han redegør for sagen, som var han den fødte advokat. Pludselig ændrer tonen sig i brevet. Den bliver øm og kærlig. Han skriver nu om en ung fangers død i Scoresbysund, hvorefter han begynder at skrive om forskellige måder, hvorpå vi kan skaffe hans enke økonomisk hjælp.

Han slutter det lange brev af med en del lovord om min kone og mine børn samt en masse hengivne hilsener fra Ella og Miki.

Det er et langt brev. Det er et stort brev. Det er et dejligt brev. Og det ligner Miki, som han var. Utrættelig til det sidste. Hovedet fuld af planer, af kærlighed og af vilje til kamp for det, han troede på var det rigtige.

Han må egentlig have været endnu større end jeg fattede, da han levede, kan jeg nu se ... bare ud af dette ene brev.

Jamen, hvordan var han da? Som jeg til hans 90-årsdag skrev, så var der mange, der betragtede ham som en provokerende og utålelig indblander. En mand, der kritiserede sager, han mente kun var

til for bureaukraternes og ikke for grøn-
lændernes vel. Og han kunne være bidsk.
Han kunne nægte at sidde til bords med
ministre, som han mente ikke tilgodeså
Grønland tilstrækkeligt.

Men han kunne også være en hygge-
lig bordherre, der kurtiserede husets frue
og udtale, at han aldrig havde smagt
så pragtfulde kræmmerhuse med fløde-
skum. Han rejste sig altid fra sin stol,
hvis der kom en dame ind i stuen . . . og
igen, når hun gik ud. Selv, da han op i
firserne havde benet i gips.

Men det er vel ikke som hyggelig bord-
herre eller flødeskumsspiser, han vil gå
over i historien? Ved rigtig eftertanke er
jeg bange for, at der bliver meget lidt af
ham tilbage i historien. For lidt. Alt for
lidt.

Lad os lukke øjnene og se frem i tiden,
måske kan vi få et glimt af den side,
hvor Østgrønland nævnes i fremtidens
historiebog:

1819: William Scoresby besejler Scores-
bysundfjorden.

1823: Clavering træffer eskimoer på
Claveringøen.

1884-85: Gustav Holms konebådsekspe-
dition til Angmagssalik.

1891: Ryder kortlægger Scoresbysund-
fjorden.

1894: Handels- og Missionsstationen
Angmagssalik oprettes.

1899: Amdrup kortlægger kysten mel-
lem Scoresbysund og Angmagssalik.

1925: befolkes Scoresbysund af fanger-
familier fra Angmagssalik.

1961: Angmagssalik og Scoresbysund til-
sluttes Vestgrønland..

Jeg kan godt forstå, hvis grønlænder-
ne vil stjele over en sådan historiebog.

Men med mindre menneskenes mentali-
tet ændres betragteligt, så vil en sådan
side vist ikke være en utænklig utopi.

Men i 1925 er der altså tale om, at
nogle af landets egne indbyggere flytter
til et andet sted.

Hvorfor? Hvordan?

Se her kommer vi igen ind på en
„fremmed“, Ejnar Mikkelsen fra Brøn-
derslev, „Kaptajnen over alle kaptaj-
ner“, om Tom Kristensen skrev.

Men det er på en helt anden måde.
Han er ikke handelsmand, han er ikke
missionær. Han vil bare gerne hjælpe.
Han oplever, at man pludselig har pro-
blemer med at brødføde de hurtigt vok-
sende kolonier Julianehåb og Angmassa-
lik. Ja, man taler sågar om hungersnød.
Han er samtidig faldet for Harald Ol-
riks planer fra 1916 om at bebygge Sco-
resbysundfjorden.

Altså begynder han en tiggergag fra
bank til bank, fra rigmand til godsejer,
bogstavelig talt fra dør til dør for at
skaffe penge til hjælp.

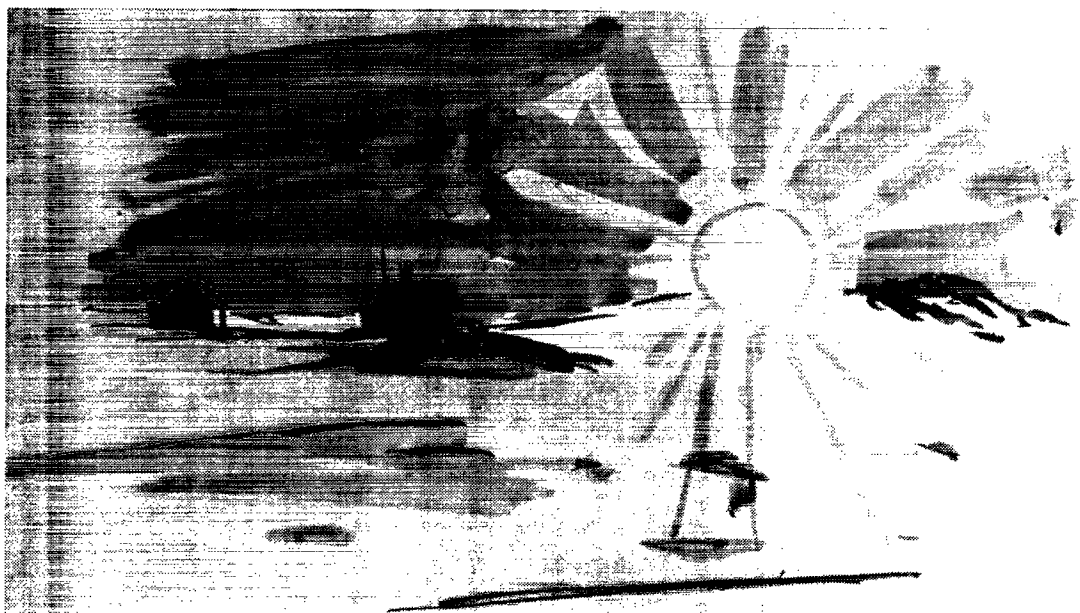
Da pengene er skaffet, får han bygget
huse i området og siger så: „Se, vær så-
god!“

Alle andre „kolonisatorer“ i historien
har altid haft et eller andet, de skulle
have honoreret bagefter.

Sådan var Miki aldrig. Han ville bare
hjælpe uden bagtanke. Og han ville hjæl-
pe uden at forlange tak.

Han havde det talent at kunne give.
Men han var ikke tilfreds med bare at
give. Han kunne også godt lide formule-
ringen: „Man skal ikke give et sultende
menneske en fisk. Man skal give det en
fiskekrog og lære det at fiske!“

Det gjaldt for ham om at give alle

Kap Hope 1958.

Tegning af Jens Nielsen.

mennesker samme chance for at klare sig lige godt.

„Mod er handlingens begyndelse, men skæbnen råder over udfaldet!“ siger Demokritos. Og mod havde han. Men jeg tror også, han inderst inde betragtede skæbnen som sin forbundsfælle. Derfor gik han med smittende begejstring i gang med tilsyneladende håbløse opgaver. Han var jo i Calcutta blevet spået, at han ville blive 83 år, så han behøvede ikke være bange for sit skind. Samme spåmand havde sagt, at han ville trække sine spor vidt

og bredt over et sært, hvidt land fuld af farer og møje. Så hans ideer og gerninger ville vel ikke helt falde til jorden. At de var gode, tvivlede han ikke et sekund på.

Alle hans eventyr og oplevelser er så talrige, at der ville være nok til 100 spændende menneskeliv.

Men det største ved Miki var efter min mening hans evner til at omsætte sin menneskekærlighed til praktisk hjælp.

Han var et stort menneske med et stort hjerte.